

Hud och slemhinnor vid cytostatikabehandling av urinblåsecancer och cancer i övriga urinvägar

Besvär med hud och slemhinnor är vanliga biverkningar vid cytostatikabehandling.

Huden blir ofta torrare och mindre elastisk och det kan ta längre tid för sår att läka. Huden blir även mer känslig för sol under behandlingen och cirka ett år efter. Du kan till exempel lättare få pigmentfläckar.

Slemhinnorna i kroppen blir ofta torra under en behandling eftersom deras celler inte hinner nybilda sig tillräckligt snabbt. Du kan bli torr i munnen och ögonen, må illa, få diarré och besvär i urinvägarna och ändtarmen. Slemhinnorna i underlivet kan bli sköra och blöda lätt, och det kan göra ont vid samlag. Du kan behöva kissa oftare, det kan göra ont att kissa och ibland kommer det blod i urinen. Kontakta vården om du får blod i urinen.

Det finns hjälp att få

Prata med din kontaktsjuksköterska eller läkare om du får besvär. Det finns både läkemedel och andra sätt att lindra.

Råd om du har besvär med hud och slemhinnor

Huden

- Smörj huden regelbundet med mjukgörande kräm.
- Skydda huden mot solen. Använd solkräm, heltäckande kläder och hatt.
- Smörj de områden som inte täcks av kläder med solkräm med hög solskyddsfaktor.
- Håll dig i skuggan när solen är som starkast.
- Använd rakapparat i stället för hyvel för att undvika skärsår.

Munnen

- Skölj munnen med kolsyrat vatten eller koksaltlösning.
- Borsta tänderna med en mjuk tandborste.
- Använd salivstimulerande sugtabletter, gel eller sprej. Det kan köpas på apotek.
- Att smörja munnen med en neutral olja kan lindra besvär.

Näsan

- Använd nässprej med olja eller koksaltlösning om du har torr näsa. Det kan köpas på apotek.

Ögonen

- Använd ögondroppar om du har torra ögon. Det kan köpas på apotek.

Underlivet

- Du kan tvätta underlivet med ljummet vatten och tvättolja.
- Om du är torr i slidan kan du smörja in dig runt slidöppningen. Använd vaginal fuktlotion som kan köpas på till exempel apotek. Det går också bra att använda olivolja, mandelolja eller barnolja. Du kan behöva använda lokal hormonbehandling eller vaginal gel utan hormoner. Vid samlag kan du använda glidmedel.
- Använd gärna vida underkläder och byxor för att undvika skav.

4. REHABILITERING OCH EGENVÅRD

Egenvård vid biverkningar och symtom

Urinvägarna

- Om det svider i urinröret kan det hjälpa att dricka mycket, upp till 1,5 liter per dygn. Prata med din läkare eller kontaktsjuksköterska om du har besvär med urinvägarna. Du kan behöva lämna prov för urinvägsinfektion.